ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย*

FACTORS AFFECTION ACCESS AND PERCEPTION OF PUBLIC RELATIONS INFORMATION REGARDING THE ELECTION OF THE CHIEF EXCUSIVE OF HIN NGOM SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, MUENG DISTRICT, NONG KHAI PROVINCE

พรภูเบศวร์ โพธิดา[1], สิทธิพรร์ สุนทร[2] และ ธัณฏิกานต์ คำวิเศษธนธรณ์[3]

Phornphubet Phothida[1], Sitthiporn Soonthorn[2] and Thantikan Khamwisettanathon[3]

[1-3]มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

[1-3]Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand

Corresponding Author's Email: thanapornmsu@gmail.com

วันที่รับบทความ : 10 มิถุนายน 2569; วันแก้ไขบทความ 29 มิถุนายน 2569; วันตอบรับบทความ : 1 กรกฎาคม 2569

Received 10 June 2026; Revised 29 June 2026; Accepted 1 July 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2) ระดับการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และ 4) ข้อเสนอแนะแนวทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

Citation:

*พรภูเบศวร์ โพธิดา, สิทธิพรร์ สุนทร และ ธัณฏิกานต์ คำวิเศษธนธรณ์. (2569). ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(4), 984-996.

Phornphubet Phothida, Sitthiporn Soonthorn and Thantikan Khamwisettanathon. (2026). Factors Affection Access And Perception Of Public Relations Information Regarding The Election Of The Chief Excusive Of Hin Ngom Subdistrict Administrative Organization, Mueng District, Nong Khai Province. Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(4), 984-996.;

DOI: https://doi.org/10.

Website: https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/

หินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการคำนวณจากสูตรของ Yamane ได้จำนวน 358 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์เพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ โดยวิธี Enter ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ระดับการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .442 (R = .442) ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้เท่ากับร้อยละ 19.5 มีค่า R^2 = .195 และมีค่า F = 28.651 ซึ่งแสดงว่าตัวแปรอิสระส่งผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 4) ข้อเสนอแนะแนวทางการประชาสัมพันธ์ คือ ควรเพิ่มช่องทางการสื่อสารสำหรับการประชาสัมพันธ์ข้อมูลและควรมีการจัดตั้งศูนย์การให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

คำสำคัญ: ปัจจัย, การเข้าถึง, การรับรู้, การเลือกตั้ง, นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This research the objective is to 1) the level of factors affecting access to and awareness of election public relations information for the Subdistrict Administrative Organization Chairman election; 2) the level of access to and awareness of election public relations information for the Subdistrict Administrative Organization Chairman election; 3) factors affecting access to and awareness of election public relations information for the Subdistrict Administrative Organization Chairman election; and 4) suggestions for guidelines on publicizing election information for the Hin Ngom Subdistrict Administrative Organization Chairman election, Mueang District, Nong Khai Province. The population consists of eligible voters. The sample size was calculated using

Yamane's formula, resulting in 358 people. Data was collected using questionnaires. Statistical analyses included mean, standard deviation, Pearson coefficient, and multiple regression analysis using the Enter method.

Research findings: 1) The overall level of factors influencing access to and awareness of election public relations information for the Subdistrict Administrative Organization Chairman election was at the highest level. 2) The overall level of access to and awareness of election public relations information for the Subdistrict Administrative Organization Chairman election was at the highest level. 3) The relationship between factors influencing access to and awareness of election public relations information for the Subdistrict Administrative Organization Chairman election was low and statistically significant at the .01 level, with a multiple correlation coefficient of .442 (R = .442). All independent variables explained 19.5% of the variance of the dependent variable, with an R^2 = .195 and an F = 28.651, indicating that the independent variables influenced access to and awareness of election public relations information for the Subdistrict Administrative Organization Chairman election. 4) Suggestions for public relations guidelines include increasing communication channels for disseminating information and establishing an election education center.

Keywords: Factors, accessibility, awareness, elections, subdistrict administrative organization chairman

บทนำ

การเลือกตั้งยังเป็นเครื่องแสดงออกซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนซึ่งเป็นการปกครองที่ได้รับความยินยอมจากประชาชนอีกด้วยที่ว่าเป็นการปกครองที่ได้รับความยินยอมจากประชาชน ก็เนื่องจากประชาชนไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจรัฐโดยตรงแต่ประชาชนซึ่งเป็นผู้ทรงอำนาจแห่งรัฐให้ความยินยอมผู้แทนของตนใช้อำนาจรัฐได้ตามระยะเวลาหรือตามวาระที่กำหนดไว้ล่วงหน้าในรัฐธรรมนูญ โดยเหตุที่การเลือกตั้งในรัฐเสรี

ประชาธิปไตยเป็นเครื่องแสดงออกซึ่งการปกครองแบบมีผู้แทน การเลือกตั้งจึงมีความหมายและความสำคัญอย่างยิ่ง การเลือกตั้งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของพัฒนาการของประชาธิปไตย ทางอ้อม การเลือกตั้งในรัฐเสรีประชาธิปไตยจึงต้องตกอยู่ภายใต้หลักการสำคัญ ๆ อันแตกต่างไปจากการเลือกตั้งในรัฐรูปแบบอื่น (วรเจตน์ ภาคีรัตน์, 2549)

ด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ดำรงตำแหน่งครบวาระเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2568 แล้วนั้น จึงต้องมีการดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งภายใน 45 วัน นับแต่วันที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ดำรงตำแหน่งครบวาระ ในการนี้ คณะกรรมการการการเลือกตั้งจึงได้มีมติเห็นชอบแผนการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยกำหนดให้วันที่ 11 มกราคม 2569 เป็นวันเลือกตั้ง (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2568) องค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย มีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ครั้งเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2569 มีผู้สมัครรับเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเพียง 1 ราย และได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับการการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลใช้เป็นกลยุทธ์ในการประชาสัมพันธ์รณรงค์เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงและรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง จนนำมาสู่การออกมาใช้สิทธิในการเลือกตั้ง จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอ เมือง จังหนองคาย ว่า มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงมในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

2. เพื่อศึกษาระดับการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตตำบลหินโงม จำนวน 3,380 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม, มกราคม 2569)

1.2 กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตตำบลหินโงม จำนวน 358 คน คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane (1973) ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจากทุกหน่วยของการศึกษาและวิธีการสุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตามระดับชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มประชากรออกเป็นตามหมู่บ้าน จากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยใช้การจับสลากโดยรวบรวมรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างจนครบตามจำนวนที่ต้องการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับระดับการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถาม

4.2 ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)

4.3 กำหนดเกณฑ์การวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Ratting Scale)

4.4 ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

4.5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยเกณฑ์การบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ (Walter. 1971)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

5.1 ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

5.2 ใช้สถิติสัมประสิทธิ์เพียร์สัน (Pearson' s Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) โดยวิธี Enter อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

5.3 ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และพรรณนาความ ในการสรุปข้อเสนอแนะแนวทางการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีระดับปัจจัยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ปัจจัยด้านเป้าหมายหรือสิ่งที่ถูกรับรู้ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านตัวผู้รับรู้ และปัจจัยด้านสถานการณ์ ตามลำดับ

2. ระดับการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การเข้าถึงข่าวสารประชาสัมพันธ์ และการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์ ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีความสัมพันธ์กับการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีความสัมพันธ์กับการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับต่ำ จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับจากความสัมพันธ์สูงไปต่ำตามลำดับ คือ ด้านความพอเพียงของบริการที่มีอยู่ รองลงมาคือ ด้านความสามารถของผู้รับบริการ และด้านการเข้าถึงแหล่งบริการ และอยู่ในระดับต่ำมาก จำนวน 6 ด้าน เรียงลำดับจากความสัมพันธ์สูงไปต่ำตามลำดับ คือ ด้านความสะดวกและสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งบริการ ด้านขั้นตอนการตีความข้อมูล ด้านการยอมรับคุณภาพบริการ ด้านขั้นตอนการนำข้อมูลที่รับรู้มาใช้ ด้านขั้นตอนการพิจารณาและคัดเลือกข้อมูล และด้านขั้นตอนการจัดระบบข้อมูล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .442 (R = .442) ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้เท่ากับร้อยละ 19.5 มีค่า R^2 = .195 และมีค่า F

= 28.651 ซึ่งแสดงว่า ตัวแปรอิสระส่งผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

4. ข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะแนวทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย คือ องค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม ควรเพิ่มช่องทางการสื่อสารสำหรับการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการจัดตั้งศูนย์การให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผ่านช่องทางการสื่อสารขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์พร้อมกับการแนะนำเกี่ยวกับวิธีการไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและควรมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างเป็นปัจจุบันและสม่ำเสมอ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินการด้านการให้ข้อมูลและการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประสบความสำเร็จในการสร้างการตระหนักรู้สาธารณะ (Public Awareness) ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยในระดับฐานราก ทำให้ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของสุพานี สฤษฏ์วานิช (2552) ได้กล่าวสรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ได้เป็น 3 กลุ่ม คือ เป้าหมาย หรือสิ่งที่รับรู้ (target) ตัวผู้รับรู้ (perceivers) และสถานการณ์ (situations) และกันยา สุวรรณแสง (2552) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการรับรู้ไว้ว่าสิ่งเร้าอย่างเดียวกันอาจจะทำให้คนสองคนสามารถรับรู้ต่างกันได้ การที่มนุษย์สามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างและจะรับได้ดีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับสิ่งที่ที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ เช่น ประสบการณ์ วัฒนธรรม การศึกษา จึงเป็นเหตุให้ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึง

และการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยาธร ท่อแก้ว (2568) ศึกษา แนวทางการสื่อสารในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปี 2568 ผลการวิจัยพบว่า การออกแบบเนื้อหาเพื่อการสื่อสารคุณลักษณะของผู้สมัครเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นจากประชาชน โดยเน้นคุณธรรม ความซื่อสัตย์ วิสัยทัศน์ และแผนพัฒนาเพื่อแสดงทิศทางในอนาคตของท้องถิ่น การมีผลงานที่ชัดเจน การเข้าถึงประชาชนอย่างใกล้ชิด การนำเสนอนโยบายที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป็นการแสดงถึงความเท่าเทียม โดยทักษะการเป็นผู้นำที่ดีเสริมสร้างความมั่นใจในความสามารถในการบริหารท้องถิ่น

2. ศึกษาระดับการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัย ระดับการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งได้สามารถการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม จากการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพตามกลไกการสื่อสารขององค์การบริหารส่วนตำบลที่สะท้อนให้เห็นว่า ข่าวสารไม่ได้ไหลผ่านสื่อสารมวลชนเพียงอย่างเดียว แต่ผ่านทางผู้นำทางความคิด (Opinion Leaders) ในชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน หรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งในบริบทของตำบลหินโงม ความเข้มแข็งของเครือข่ายทางสังคมและช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย (อาทิ หอกระจายข่าว สื่อบุคคล และกลุ่มโซเชียลมีเดียชุมชน) เป็นปัจจัยบวกที่ช่วยทลายกำแพงการปิดกั้นข่าวสาร ทำให้ประชาชนตื่นตัวต่อการเลือกตั้ง สอดคล้องกับแนวคิดการเข้าถึงบริการของ Penchansky and Thomas (1981) ที่ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าถึงบริการสุขภาพ จำแนกเป็น 5 มิติ คือ ความสามารถของผู้รับบริการในการเสียค่าใช้จ่ายสำหรับบริการหรือประกันสุขภาพ (Affordability) ความพอเพียงของบริการที่มีอยู่ (Availability) การเข้าถึงแหล่งบริการ (Accessibility) ความสะดวกและสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งบริการ (Accommodation) การยอมรับคุณภาพบริการ (Acceptability) และแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการนำไปสู่การรับรู้ของ Schermerhorn et.al (2005) การรับรู้ มีลำดับขั้นของกระบวนการที่นำไปสู่การรับรู้ โดยแบ่งออกได้เป็น 4 ขั้นตอน ขั้นตอนการพิจารณาและคัดเลือกข้อมูล (Attention and Selection) ขั้นตอนการจัดระบบข้อมูล (Organization) ขั้นตอนการตีความข้อมูล (Interpretation) ขั้นตอนการนำข้อมูลที่รับรู้

มาใช้ (Retrieval) ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้ระดับการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎา ปานบำรุง (2564) ศึกษา ปัจจัยการสื่อสารและการเปิดรับสื่อที่มีผลต่อการหาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับสื่อภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน ได้แก่ สื่อบุคคล มีผลต่อการหาเสียงเลือกตั้งมากที่สุด

3. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีความสัมพันธ์กับการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับต่ำ มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .432 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .442 (R = .442) ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้เท่ากับร้อยละ 19.5 มีค่า R^2 = .195 และมีค่า F = 28.651 ซึ่งแสดงว่า ตัวแปรอิสระส่งผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความพอเพียงของบริการ, ความสามารถของผู้รับบริการ และการเข้าถึงแหล่งบริการเป็นโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูล (Infrastructure) เป็นปราการด่านแรกที่สำคัญที่สุด แม้ความสัมพันธ์จะต่ำแต่ก็ยังสูงกว่าด้านอื่น หมายความว่าหาก องค์การบริหารส่วนตำบลมีช่องทางสื่อสารที่พอเพียงและประชาชนมีทักษะในการรับสื่อ จะช่วยส่งเสริมการเข้าถึงได้ดีกว่าการไปเน้นที่ขั้นตอนเชิงเทคนิคถึงแม้ว่าปัจจัยด้านขั้นตอนการตีความ ด้านการจัดระบบ และด้านการคัดเลือกข้อมูล มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก สะท้อนให้เห็นว่าในการรับข่าวสารการเลือกตั้งท้องถิ่น ประชาชนมักไม่ใช้กระบวนการทางตรรกะหรือขั้นตอนการตีความที่ซับซ้อน แต่เป็นการรับรู้ผ่านความคุ้นเคยหรือการบอกเล่าแบบปากต่อปาก (Word of Mouth) ทำให้ขั้นตอนเชิงระบบที่ผู้วิจัยตั้งไว้มีความสัมพันธ์กับความเป็นจริงน้อยมากในบริบทของพื้นที่ ผลการวิจัยที่พบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญ ศิริวรรณโชติ (2562) ศึกษา การใช้สื่อเพื่อ

การหาเสียงเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร พ.ศ. 2554 ผลการวิจัยพบว่า 1) ประเด็นสารที่ใช้มีประเด็นหลัก 4 ประเด็น ประกอบด้วย (1) ประเด็นสารด้านสโลแกนที่ใช้หาเสียงเลือกตั้ง (2) ประเด็นสารด้านนโยบาย (3) ประเด็นสารด้านตัวตน (4) ประเด็นสารด้านผลงานที่ผ่านมา 2) รูปแบบสื่อที่ใช้ในการหาเสียงมี 2 รูปแบบคือ (1) สื่อดั้งเดิม และ (2) สื่อใหม่ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎา ปานบำรุง (2564) ศึกษา ปัจจัยการสื่อสารและการเปิดรับสื่อที่มีผลต่อการหาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับปัจจัยการสื่อสารที่มีผลต่อการหาเสียงในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญที่สถิติ 0.05

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ระดับการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีความสัมพันธ์กับการเข้าถึงและการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับต่ำ มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .432 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .442 (R = .442) ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้เท่ากับร้อยละ 19.5 มีค่า R^2 = .195 และมีค่า F = 28.651 **ข้อเสนอแนะ 1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้** 1.1 จากผลการวิจัยพบว่าความพอเพียงของบริการมีความสัมพันธ์สูงสุด (แม้จะอยู่ในระดับต่ำ) องค์การบริหารส่วนตำบลควรคงไว้ในการดำเนินงานและขยายปริมาณช่องทางข่าวสารให้หลากหลาย โดยเน้นสื่อที่เข้าถึงหน้าบ้าน เช่น จดหมายข่าวฉบับย่อย หรือการเพิ่มจุดกระจายเสียงในเขตพื้นที่รอยต่อ เพื่อให้มั่นใจว่าความพอเพียงจะเป็นฐานสนับสนุนการรับรู้ที่เข้มแข็ง 1.2 ควรมีการปรับปรุงรูปแบบสาร (Message Tailoring) จากผลวิจัยชี้ว่าขั้นตอนการตีความและการจัดระบบข้อมูลมีความสัมพันธ์ต่ำมาก สะท้อนว่าประชาชนอาจไม่ชอบสารที่ซับซ้อน องค์การบริหารส่วนตำบล

ควรเปลี่ยนวิธีการประชาสัมพันธ์จากประกาศทางการ เป็น Infographic หรือคลิปวิดีโอสั้นที่ย่อยง่าย เพื่อลดขั้นตอนการตีความข้อมูลของประชาชนให้สั้นที่สุด 1.3 ควรมีการเสริมสร้างความสามารถของผู้รับบริการ ด้วยการรณรงค์ให้ความรู้ด้านการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) แก่ประชาชน โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อเพิ่มความสามารถของผู้รับบริการให้สามารถคัดเลือกและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น **2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป** 2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นเพิ่มเติม เช่น อิทธิพลของกลุ่มเครือญาติ, ความจงรักภักดีต่อตัวบุคคล หรือบทบาทของผู้นำทางความคิดในชุมชน ซึ่งอาจเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการรับรู้ข่าวสารในพื้นที่ 2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เช่น การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกว่าเหตุใดขั้นตอนการจัดระบบข้อมูลและการตีความจึงมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ในระดับที่ต่ำมาก

เอกสารอ้างอิง

กันยา สุวรรณแสง. (2552). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: บำรุงสาสน์.

กฤษฎา ปานบำรุง. (2564). ปัจจัยการสื่อสารและการเปิดรับสื่อที่มีผลต่อการหาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี. ใน การศึกษาค้นคว้าอิสระ นิเทศ ศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิเทศศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ชาญ ศิริวรรณโชติ. (2562). การใช้สื่อเพื่อการหาเสียงเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร พ.ศ. 2554. ใน วิทยานิพนธ์ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิเทศศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิทยาธร ท่อแก้ว. (2568). แนวทางการสื่อสารในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปี 2568. วารสารสังคมพัฒนศาสตร์, 8(3), 57-71.

วรเจตน์ ภาคีรัตน์. (2549). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง : หลักการพื้นฐานของกฎหมายปกครองและการกระทำทางปกครอง. (พิมพ์ครั้งที่3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.

สุพานี สฤษฏ์วานิช. (2552). พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่: แนวคิดและทฤษฎี. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2568). แผนการจัดการเลือกตั้ง. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.

องค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม. (2569). บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม. หนองคาย: องค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม.

Penchansky, R., & W.J. Thomas. (1981). The Concepts of Access: Definition and Relationship to Consumer Satisfaction, Medical Care, 21(2), 127 – 140.

Schermerhorn, J. R., Hunt, J. G., & Osborn, R. N. (2005). Organizational behavior. (9th ed.). John Wiley & Sons.

Taro, Y. (1973). Statistics: An Introductory Analysis. (3rd ed.). New York Harper and Row Publications.

Williams, Walter. (1971). Social Policy Research and Analysis: The Experience in the Federal Social Agencies. New York: American Elsevier Publishing Co.